

Силабус дисципліни (курсу)
«Інклюзивні та інноваційні технології у
туристичній галузі»

Ступінь освіти: магістр
Освітньо-професійна програма: Історія та археологія
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 Історія та археологія

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1405>

Семестр: 2
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Кучеров Геннадій Геннадійович

наукова ступінь; кандидат історичних наук
вчене звання доцент

Контактна інформація: Тел. (096) 297-54-86
e-mail: kucherovgennadij@gmail.com

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	дати студентам базові знання теорії і практики створення інклюзивного (доступного) туристичного продукту, формування умінь і навичок техніки обслуговування осіб із особливими потребами, ознайомити студентів із правилами толерантного відношення до усіх споживачів туристичних послуг, навчити умінню правильно застосовувати принципи універсального дизайну, організовувати екскурсійну діяльність для осіб із інвалідністю; надання майбутнім фахівцям знань із теоретичних основ інноваційного менеджменту в туризмі, розроблення та
--	--

	запровадження інноваційного туристичного продукту, використання інноваційних технологій в його формуванні, обслуговуванні туристів; формування навичок застосування нових інформаційних технологій комплектування, просування та продажу турів, формування знань щодо новітніх механізмів та методів управління міжнародними та вітчизняними підприємствами сфери туризму.
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	1
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	«Педагогіка та психологія інклюзивної освіти вищої школи», «Іноземна мова за професійним спрямування».

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність працювати автономно.
ЗК03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК05	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК06	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК07	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК08	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК09	Здатність приймати обґрунтовані рішення
СК01	Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.
СК02	Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.

СК03.	Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.
СК04	Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.
СК05	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.
СК 06	Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.
СК 07	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.
СК08	Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.
СК09	Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.
СК 10	Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.
СК11	Здатність володіти прийомами і методами створення безбар'єрного середовища на об'єктах історичної та культурної спадщини та надавати професійні туристичні послуги категоріям населення з особливими потребами
ПР02.	Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науковопопулярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.
ПР03.	Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.
ПР06.	Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.
ПР09.	Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.
ПР 10.	Планувати та реалізовувати історико-археологічні інновації, впроваджувати їх результати у сферу інклюзивного туризму, доступні для різних груп населення з урахуванням принципів сталого розвитку та охорони спадщини..

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
6	8	6		26	Змістовий модуль №1.	
2				4	Тема 1. Основні поняття та історія розвитку туризму.	Основні поняття та визначення туризму. Історія та передумови розвитку туризму. Історія розвитку туризму в Україні. Тенденції розвитку ринку туристичних послуг.
		2		4	Тема 2. Класифікація і функції туризму.	Понятійний апарат туризму. Система класифікації туризму. Функції туризму. Фактори, що впливають на розвиток туризму.
2				2	Тема 3. Теоретичне обґрунтування інклюзивного туризму.	Поняття «інклюзивний туризм». Функції і принципи інклюзивного туризму. Форми, види та напрями інклюзивного туризму. Принципи універсального дизайну.
	2			2	Тема 4. Розвиток інклюзивного туризму в Україні і за кордоном.	Сутність та зміст інклюзивного туризму як засобу соціально-психологічної реабілітації людини у сучасному світі. Соціальний туризм. Санаторно-курортні (оздоровчі) заклади України. Міжнародний досвід розвитку інклюзивного туризму. Перспективи розвитку інклюзивного туризму. Практичні завдання.
	4			2	Тема 5. Безбар'єрне середовище для осіб із інвалідністю в туризмі	Сутність та особливості безбар'єрного середовища для осіб із інвалідністю в туризмі. Вимоги до створення безбар'єрного середовища для осіб із інвалідністю в туристичній діяльності. Правові умови розвитку безбар'єрного туризму в

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						світі і в Україні. <u>Безбар'єрний туризм як соціально-економічне явище</u> . Практичні завдання. Сутність та особливості безбар'єрного середовища для осіб із інвалідністю в туризмі. Вимоги до створення безбар'єрного середовища для осіб із інвалідністю в туристичній діяльності. Правові умови розвитку безбар'єрного туризму в світі і в Україні. <u>Безбар'єрний туризм як соціально-економічне явище</u> . Практичні завдання. Відповідність туристичної інфраструктури України вимогам безбар'єрного середовища для осіб із інвалідністю. Оцінка рівня сприйняття стану формування безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю в туристичній діяльності. Цифрова доступність при формуванні безбар'єрного середовища в туризмі. Особливості розвитку безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю. Ефективність реалізації безбар'єрного туру для осіб із інвалідністю. Практичні завдання.
		2		4	Тема 6. Природотерапія як засіб соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами	Поняття «природотерапія». Класифікація основних видів природотерапії. Природотерапія як інноваційна технологія реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного туризму. Практичні завдання.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
2				4	Тема 7. Особливості розроблення маршрутів для осіб із інвалідністю	Проектування туристичних маршрутів за універсальним дизайном. Особливості створення туристично-екскурсійного маршруту для осіб із інвалідністю. Рекомендації щодо створення безбар'єрних маршрутів.
		2		4	Тема 8. Особливості організації екскурсійної діяльності для осіб із інвалідністю за нозологіями.	Особливості організації екскурсійної діяльності для дітей та молоді з порушенням опорно-рухового апарату. Особливості організації екскурсійної діяльності для дітей та молоді з порушенням зору. Особливості організації екскурсійної діяльності для дітей та молоді з порушенням слуху. Особливості організації екскурсійної діяльності для дітей та молоді з синдромом Дауна.
	2			2	Тема 9. Методика організації та проведення екскурсії для дітей та молоді з особливими освітніми потребами.	Екскурсія як форма інклюзивного туризму. Етапи організації екскурсії. Особливості проведення різних видів екскурсій. Практичні завдання.
4	12	4		24	Змістовий модуль №2.	
2				4	Тема 10. Теоретичні засади інноваційного розвитку туристичній галузі.	Основні поняття і визначення. Роль держави, науки та суб'єктів господарювання в інноваційних процесах. Класифікація інновацій у туризмі. Теоретичні засади інноваційного розвитку туристичних систем.
	2			2	Тема 11. Інноваційні	Інновації в управлінні туристськими підприємствами.

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					процеси у туризмі.	Інноваційні процеси в просуванні і комерціалізації туристського продукту. Інновації в управлінні туристичними підприємствами. Управління інноваціями. Управління знаннями.
2		2		4	Тема 12. Державне регулювання інноваційної діяльності.	Вплив політичної, економічної і соціальної сфер на інноваційні процеси в туризмі. Роль Всесвітньої туристської організації в стимулюванні й поширенні інновацій. Державна підтримка і стимулювання інноваційних процесів. Регулювання інноваційної діяльності у промислово розвинених країнах. Проблеми розвитку наукового потенціалу регіонів України. Законодавчі акти, які регулюють інноваційну діяльність в Україні. Варіанти інноваційної політики в Україні. Державна підтримка інноваційної діяльності в туризмі. Практичні завдання.
	2	2		2	Тема 13. Інноваційні проєкти у туризмі.	Зміст, види та етапи розробки інноваційних проєктів. Сучасні проєкти сфери гостинності. Сучасні види та форми туризму. Розробка концепції інноваційного проєкту. Поняття інноваційних проєктів у туристичній галузі. Мета й завдання управління проєктами в туризмі. Теоретичні аспекти управління проєктами у туризмі. Інноваційний та проєктний менеджмент у туризмі. Нові види і форми організації

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						подорожей. Особливості екстремального туризму. Сухопутний туризм. Пригодницький туризм. Повітряний туризм, відпочинок і розваги. Водний туризм. Інші інноваційні напрями в туризмі. Система клубного відпочинку таймшер. Аналіз тенденцій розвитку ринку світового медичного туризму. Практичні завдання.
	2			4	Тема 14. Інформаційні інноваційні технології в процесах туристичного обслуговування.	Особливості і структура сучасних інформаційних технологій у туризмі. Інноваційні інформаційні технології в туризмі. Системи бронювання та резервування. Геоінформаційні технології у туризмі. Цифровий цикл подорожі. Вплив сучасних інформаційних технологій на діяльність туристичного підприємства. Практичні завдання.
	2			4	Тема 15. Формування інноваційного розвитку туристичної галузі.	Особливості постіндустріального укладу. Стратегії забезпечення сталого розвитку туризму. Поняття «інвестиційно-інноваційна привабливість» туристичної галузі. Модель інноваційного розвитку туристичних destinations в Україні. Практичні завдання.
	2			2	Тема 16. Роль і місце туристичних послуг у сучасних умовах.	Споживчий сектор як основна рушійна сила нової економіки. Планування науково-технологічної роботи туристичної компанії. Застосовування

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						інноваційного маркетингу і менеджменту туристичними компаніями. Роль туризму в розвитку економіки України. Практичні завдання.
	2			2	Тема 17. Інноваційні форми маркетингу. Бенчмаркінг. Брендинг.	Форми інноваційного маркетингу у туризмі. Бенчмаркінг. Туристичний брендинг. Використання сучасної концепції бенчмаркінгу при формуванні іміджу підприємств туризму та готельно-ресторанного бізнесу. Практичні завдання.
10	20	10		50	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdі.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-institutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до заліку	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали

	пропуски занять) допускаються до отримання заліку – форма підсумкового контролю рівня засвоєння здобувачем навчального матеріалу з окремої дисципліни виключно на підставі оцінювання усіх складових поточного контролю результатів навчальної діяльності здобувачів.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Залікова оцінка	Результати заліку оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з дисципліни з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка дисципліни	3 Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як зважена з оцінок змістових модулів з відповідними ваговими коефіцієнтами, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано

1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		
------	--	--	--

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Інклюзивні та інноваційні технології у туристичній галузі»:

Залік:

Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів) або Залік
40 %					60 %				100
T1	T2	T3	...	T9	T10	T11	...	T17	

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами;

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання заліку здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення курсу:

Основна література	1. Азін В.О., Байда Л.Ю., Грибальський Я.В., Красюкова-Еннс О.В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Байди Л.Ю., Красюкової- Еннс О. В. Київ, 2013. 128 с. 2. Барна М.Ю., Тучковська І.І. Безбар'єрне середовище для осіб з інвалідністю в туризмі. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. №61, 2020. С.5-11. 3. Використання інноваційних технологій в галузі туризму: монографія / Зайцева В.М., Турова Д.Д., Корнієнко О. М., Кукліна Т. С., Журавльова С. М. Запоріжжя: Дике Поле, 2015. 144 с. 4. Влащенко Н. М., Тонкошкур М. В. Інноваційні технології в туризмі : навч. Посібник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 214 с. 5. Волошинський О. Горбаць І. Мацелюх А. Сварник М. Теорія і практика організації активного відпочинку та туризму для неповноздатних осіб. Навч. пос. Львів ТОВ «Простір М» 2009. 128 с. 6. Джинджоян В.В., Тесленко Т.В., Горб К.М. Інноваційні технології в туризмі та гостинності: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2022. 340 с. 7. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. / Кол. авторів: Байда Л.Ю., Красюкова-Еннс О.В., Буров С Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. Київ, 2012. 216 с. 8. Інноваційні технології в туризмі : Навчальний посібник / укл. А. Гуцол. Северодонецьк : ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. 343 с. 9. Інноваційний розвиток туризму та готельно-ресторанного господарства: монографія / колектив авторів ; за заг. ред. проф. В. М. Зайцевої . Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2024. 202 с. 10. Кравченко О. О., Войтовська А.І. Інклюзивний туризм : МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : ЦП Компрінт, 2022. 280 с. 11. Кучеров Г. Г. Вплив європейського інклюзивного туризму на осіб з інвалідністю з України. Вектор Поділля. 2020. № 3. С. 253-265. 12. Резніченко І. Г. Інклюзивний туризм : навч.-метод. посіб. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини.
--------------------	---

	Умань : Візаві, 2023. 204 с. 13. Роль та значення індустрії туризму й гостинності у розвитку територій, громад, держави : монографія / [за заг. Редакцією д. е. н., проф. М. Ю. Барна]. Львів: ЛТЕУ, 2022. 264 с. 14. Сварник М. Г., Грибальський Я. І. Посібник з активного відпочинку та туризму для неповносправних. Товариство «Зелений Хрест». 2015. 150 с. 15. Смочко Н. М. Інноваційні технології в туризмі: Навчальний посібник. МДУ, 2012. 253 с. 16. Тучковська І. І. Особливості створення туристично-екскурсійного маршруту для осіб з інвалідністю. Herald of Lviv University of Trade and Economics Economic sciences. 2021. № 62. С. 115–120. URL: https://doi.org/10.36477/2522-1205-2021-62-16. 17. Управління інноваційним розвитком туризму : навч. посібник / П. В. Романів. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с. 18. Inclusive Tourism Marketing Toolkit. Workbook for collecting key information on Accommodation and Resorts [Electronic resource]. URL :http://www.keroul.qc.ca/DATA/PRATIQUEDOCUMENT/166_fr.pdf 19. Marakova V., Medvedova M. (2016), "Innovation in tourism destinations", Forum Scientiae Oeconomia, 4 (1), pp. 33-43. 20. Sardak S., Dzhyndzhoian V., Samoilenko A. (2016), "Global innovations in tourism", Innovative Marketing, 12(3). doi:10.21511/im.12(3).2016.04.
Додаткова література	21. Інновінг в туризмі : монографія / А.А. Мазаракі, С.В. Мельниченко, Г.І. Михайліченко, Т.І. Ткаченко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 532 с. 22. Кудла Н. Є. Управління якістю в туризмі : підручник. МОН України, Львівський ін-т економіки і туризму. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 327 с. 23. Мальська М.П., Мандюк Н.Л. Основи маркетингу у туризмі: підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 336 с. 24. Омельчак Г. Цифрова доступність при формуванні безбар'єрного середовища в туризмі. International Science Journal of Management, Economics & Finance. Vol. 3, No. 2, 2024, pp. 4655. doi: 10.46299/j.isjmef.20240302.05. 25. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник / Н.О. Алешугіна, В. Барановська, М.О. Барановський, О.О.

	Зеленська, І.В. Смаль, М. Філоненко. Чернігів: Вид-во ЧНТУ. 492 с. 26. Тонкошкур М. В., Абрамов В.В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Організація туризму» (Основи туризмознавства) (для студентів 1-2 курсу денної та заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.140103 - Туризм). Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М.Бекетова. Харків : ХНУМГ ім.О.М.Бекетова, 2015. 134 с. 27. Чайка С. Європейські практики інклюзивного туризму: досвід для України. Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. 2022. Випуск 43, с. 189-196 Visnyk of the Lviv University. Series Philos.-Political Studies. Issue 43, p. 189-196. 28. Як займатись доступним туризмом / Jak uprawjac turystyk bez barrier : посібник / Львівська асоціація розвитку туризму / Lokalna organizacja turystyczna w Przemyslu. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 216 с.
Інформаційні ресурси	29. http://www.world-tourism.org – інформаційний розділ Всесвітньої Туристичної Організації, який також містить інформацію національних туристичних адміністрацій країн, що входять до ВТО, статистичні дані. 30. http://www.world-v-tourist.com – віртуальний турист. Можна знайти туристичні довідники практично всіх країн світу, що містять карти, відомості з історії, культури країни, її природних умов, слайди із зображенням основних пам'яток, аудіо файли. 31. http://www.travel-web.com – система бронювання готелів і авіарейсів у мережі Інтернет, містить детальну інформацію про всі провідні готельні ланцюги й авіакомпанії, має систему пошуку за клієнтським запитом і підсистему «low prices» для пошуку сегментів з мінімальними тарифами. 32. http://www.travel.net – інформаційний розділ стосовно туризму в Інтернет, містить відомості про всі країни світу, в тому числі адреси посольств, готелів, ресторанів тощо. Існують підрозділи: авіакомпанії, агентства, країни, тури. Зручна система перехресних посилань допомагає в пошуках інформації. 33. http://www.travel.net – розділ авіакомпаній на сервері travel.net, що містить інформацію про більш як двадцять п'ять авіакомпаній - розклади авіарейсів, типи літаків, карти напрямків, описи аеропортів, системи пільг тощо. 34. http://www.travel.net/europe.htm – інформаційний розділ європейських країн. По кожній країні наводиться загальна довідкова інформація, відомості про мови, грошову систему, карти областей та найбільших міст, списки готелів. Є

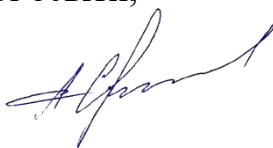
	можливість пошуку окремих готелів за їх класом (кількістю зірок) або місцем знаходження. Для швидкого входження до цього інформаційного розділу в адресі замість слова «europe», вказується назва країни. 35. http://www.worldhotel.com – розділ з туризму, що вміщує такі підрозділи: готелі, авіакомпанії, туроператори, фірми прокату, залізничні тури, круїзи, довідники курсів національних валют, погоди, географічні карти країн, календарі туристичних подій. Основна частка інформації припадає на країни Північної Америки. 36. http://www.leisureplan.com – система прийняття рішень для тур-агентств та їх клієнтів, містить інформацію по 4 розділах: готелі, тури, визначні пам'ятки, прокат автомобілів. Дружня система пошуку. 37. http://www.travelocity.com – система комп'ютерного бронювання всіх сегментів туру через Інтернет. Система дозволяє отримати детальну інформацію про авіарейси, готелі, прокат автомобілів, тури, визначні пам'ятки, має дружню систему пошуку готелів і рейсів. У картці бронювання необхідно вказати номер кредитної картки клієнта.
--	--

Гарант освітньої програми

Анатолій СКРИПНИК

В.о. завідувача кафедри інклюзивної освіти,
реабілітації та гуманітарних наук

Анатолій СКРИПНИК